

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 08.07.1999
KOM(1999) 331 endelig udg.

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

EU-tilgangen til WTO-millenniumrunden

EU-tilgangen til WTO-millenniumrunden

RESUMÉ

Det Europæiske Fællesskab har stået i allerforreste linje i bestræbelserne på at lancere en millenniumrunde af handelsforhandlinger i WTO i 2000. Rådet støttede i sine konklusioner af 30. marts, 30. april og 18. maj 1998 og af 21. juni 1999 enstemmigt denne tanke. I nærværende meddelelse argumenteres der for en ny WTO-handelsrunde som et vigtigt middel til at forbedre den europæiske økonomi, til at befordre den globale økonomiske vækst og udvikling og til at sikre en forsvarlig forvaltning af globaliseringen. Det understreges, at en alsidig runde er det bedste middel til, at der kan tages hensyn til alle WTO-medlemmernes interesser som helhed.

I meddelelsen redegøres der for en mulig EU-dagsorden for runden, som bl.a. omfatter en yderligere liberalisering eller regulering inden for landbrug og tjenesteydelser, told på andre varer end landbrugsprodukter, investeringer, konkurrence, handelslettelse og handel og miljø. Resultaterne på alle områder skal støtte og bidrage til en bæredygtig udvikling. Der redegøres desuden for andre handelspartners syn på spørgsmålet om en ny runde, og det bemærkes, at der er voksende tilslutning til tanken. Der foreslås også en detaljeret dagsorden til at sikre, at udviklingslandenes behov og interesser konkret tilgodeses under forhandlingerne, og der skitseres en tilgang til spørgsmålet vedrørende arbejdsnormer og WTO. Det forklares tillige yderligere, på hvilken måde Fællesskabet har søgt at inddrage Europa-Parlamentet og det europæiske civilsamfund og formidle deres synspunkter i udformningen af sin tilgang til den nye runde. Endelig opfordres Rådet til at tilslutte sig Kommissionens hovedlinjer.

EU-tilgangen til WTO-millenniumrunden

I. Indledning

Det Europæiske Fællesskab har stået i allerforreste linje i bestræbelserne på at lancere en millenniumrunde af handelsforhandlinger i 2000. En alsidig handelsrunde, der skal forløbe som et sammenhængende hele og sikre balance i fordelene for alle WTO-medlemmer, vil være et væsentligt bidrag til den globale økonomiske vækst og yderligere styrke det regelbaserede handelssystem.

Rådet støttede i sine konklusioner af 30. marts, 30. april og 18. maj 1998 og af 21. juni 1999 enstemmigt målet med en sådan alsidig millenniumrunde. Hyppige og indgående drøftelser ved flere lejligheder i Rådets Artikel 133-Udvalg har bidraget til yderligere at udvikle Fællesskabets holdning til tilgangen til en sådan runde og dens indhold, således at EF fortsat kan bevare sin lederstilling i WTO.

Med afsæt i konsensus anbefales det i denne meddelelse, at Rådet støtter Fællesskabets mål i millenniumrunden for at give Kommissionen den nødvendige vejledning under den endelige forberedelsesfase til WTO's 3. ministerkonference i Seattle. I denne sammenhæng bekræftes i denne meddelelse for det første argumenterne for en alsidig runde og grundlaget for EF-tilgangen. Derefter redegøres der for, hvad der kunne blive de vigtigste elementer i runden på basis af de detaljerede drøftelser i Artikel 133-Udvalget i mellem EU-handelsministrene. Siden overvejes det, hvordan man bedst kan arbejde med handelspartnerne, særlig udviklingslandene for at sikre, at runden bliver en succes. Derefter beskrives, hvordan Fællesskabet og andre WTO-lande bør tilstræbe, at millenniumrunden afspejler samfundets interesser som helhed. Endelig beskrives processen forud for WTO-ministerkonference in Seattle, hvor der skal nås til enighed om at indlede runden, og der peges på, hvilke beslutninger Rådet sandsynligvis vil skulle træffe i Seattle, for at forhandlingerne kan påbegyndes.

II. Argumentet for en alsidig handelsrunde

WTO står, som GATT tidligere gjorde det, for retssikkerhed, suveræne staters ret til fri sammenslutning, fredelig bilæggelse af tvister og anvendelse af sådanne grundlæggende principper som ikke-forskelsbehandling, gennemsigtighed og proportionalitet i

forvaltningen af de internationale økonomiske forbindelser. Systemet har i de sidste 50 år bidraget til en stabil og vedvarende økonomisk vækst med alle de dermed forbundne fordele. Otte runder af handelsliberalisering og styrkelse af reglerne har ydet et væsentligt bidrag til den globale velstand, udvikling og højnelse af levestandarderne. Siden 1951 er den globale handel syvdoblet, verdensproduktionen mere end firedoblet og indkomsten pr. indbygger i verden er blevet fordoblet. Det multilaterale system har også hjulpet nogle udviklingslande til med held at integrere sig i verdensøkonomien. Det er betegnende, at det drejer sig om lande med en forsvarlig makroøkonomisk politik og udadvendte strategier (eksportdrevne og FDI-intensive), som har gjort fuld brug af de muligheder, som handel og investeringsliberalisering byder på, og som har nået en højere økonomisk vækst og udvikling. Udviklingslandenes andel i verdenseksporten er steget med næsten 50% igennem de sidste 30 år med dertil hørende stigning i BNP pr. indbygger, som har været større end de industrialiserede landes. Udviklingslandenes resultater udtrykt som vækst i BNP pr. indbygger har dog varieret betydeligt fra region til region. Trods væsentlige fremskridt med hensyn til adgang til fødevarer, alfabetiseringsgrad og livsforventning i alle udviklingslande er fattigdom stadig en udfordring. Udviklingslandenes fortsatte tilslutning til og anerkendelse af fordelene ved det multilaterale system tydeliggøres imidlertid derved, at størstedelen af WTO's 134 medlemmer i dag er udviklingslande, medens flertallet af de lande, der ansøger om tiltrædelse, også er det.

WTO har siden afslutningen af Uruguay-runden udvirket større forbedringer med hensyn til markedsadgang og mere forudsigelige regler, som har været medlemmerne som helhed til fordel, navnlig små lande. I perioden 1995-97 voksede den globale handel med næsten 8% om året, hvilket er meget mere end BNP-væksten på verdensplan. Den økonomiske vækst drives i efterhånden højere grad af handel, og handel tegner sig for en voksende andel af væksten. WTO- og OECD-undersøgelser over virkningerne af Uruguay-runden har bekræftet den positive indflydelse på verdensøkonomien, efterhånden som dens resultater slår igennem.

Men i dag befinder verdensøkonomien sig under omstændigheder, der kan sidestilles med dem, der herskede før Uruguay-runden for tretten år siden, nemlig lavere vækst i almindelighed, dog med visse væsentlige undtagelser. En yderligere handelsliberalisering og ekspansion gennem WTO kan hjælpe til at stimulere konkurrencen, væksten og beskæftigelsen i Europa gennem fjernelse af hindringer. EU er allerede verdens største eksportør men vil kunne yderligere forbedre sine handelsudsigter ved eliminering af hindringer for markedsadgang og strengere multilaterale regler. Fællesskabet bør derfor opstille en multilateral dagsorden for behandling af de resterende handelshindringer og styrkelse af WTO-reglerne for dermed at øge mulighederne for international handel og vækst på en måde, der er befordrende for bæredygtig udvikling.

Betydningen af den internationale handel er anerkendt, men debatten har i de senere år i voksende grad koncentreret sig om virkningerne af globaliseringen og handelsliberaliseringen på beskæftigelsen, velstandsfordelingen, udvikling, miljø, forbrugersundhed og -beskyttelse og kulturel forskellighed. I takt med innovationen

og den øgede internationale konkurrence er disse spørgsmål kommet højt op på den offentlige dagsorden. I Europa har globaliseringen affødt en intens økonomisk og politisk debat om Europas præstationer og udsigter i denne situation. Der er desuden med rette kommet bekymringer til udtryk over den vedvarende og i visse tilfælde voksende marginalisering af nogle lande, som af forskellige - for det meste interne - grunde er ude af stand til at udnytte fordelene ved handelsliberaliseringen eller det multilaterale system som sådant. WTO bør bidrage til en bredere indsats, både internt og internationalt, til at øge integrationen af lande, der er udsat for sådanne problemer.

Der må naturligvis skelnes mellem det system, som WTO repræsenterer, og globaliseringsfænomenet. Globaliseringen drives i hovedsagen af teknologi og økonomiske beslutningstagere, men handelsliberaliseringen og liberaliseringen af de finansielle systemer har også hjulpet til. Udfordringen for regeringerne og WTO i fremtiden vil være, hvordan man fortsætter med at udvikle det multilaterale handelssystem på en måde, der kan sikre de største fordel af globaliseringen for bæredygtig udvikling. WTO's vigtigste opgave er at lægge regler, som kan garantere gennemsigtighed og ikke-forskelsbehandling, og som beskytter WTO-medlemmerne, særlig mindre medlemmer, mod truslen om ensidige indgreb. Men den er ikke et universalmiddel. Det er i første række regeringerne selv, der med egnet indenlandsk politik skal sikre, at fordelene ved liberaliseringen fordeles retfærdigt, at de hurtige økonomiske forandringer forvaltes forsvarligt, og at virkningerne af globaliseringen tackles på den rette måde. Disse politikker skal dog samtidig støttes af verdenssamfundet med multilaterale og bilaterale instrumenter, som baseres på incitamenter. Udviklingslandene skal hjælpes til at deltage mere aktivt i verdenshandelssystemet. Dimensionen af bæredygtig udvikling skal indarbejdes i handelsreglerne på en sådan måde, at yderligere liberalisering kan anspore til at realisere denne dimension og behovene for egnede indenlandske politikker i alle lande. På dette område har WTO en rolle at spille i samarbejde med andre internationale organisationer. EU's egne erfaringer har vist, at en yderligere liberalisering (både ved oprettelsen af det europæiske enhedsmarked og multilaterale forpligtelser), som underbygges af politikker for forbedring af de sociale forhold og bæredygtig udvikling, kan gennemføres på en sådan måde, at fordelene ved globalisering optimeres, de negative virkninger mildnes og velfærden i realiteten øges. Globalisering er derfor i denne henseende på en og samme tid en gylden mulighed og en udfordring, særlig for udviklingslandene.

Under den nye runde er der brug for at skabe tillid hos offentligheden. De europæiske borgere vil skulle forsikres om, at Den Europæiske Union liberaliserer sit marked med deres grundlæggende ønsker for øje. Vort mål skal være at indlede en ny runde med at forklare de europæiske forbrugere, hvilke potentielle fordele den indebærer.

Det er på denne baggrund, at Fællesskabet mener, at udfordringerne til det multilaterale system bedst kan tages op gennem en ny alsidig runde af handelsforhandlinger. En alsidig runde vil hjælpe WTO til at leve op til udfordringerne i forbindelse med de hurtige og vidtgående forandringer og bidrage til at tilgodese civilsamfundets krav. I betragtning af det pres, som verdensøkonomien i øjeblikket er under, består der også en risiko for et

tilbagefald. Som den finansielle og økonomiske krise har vist, er der brug for en større og bedre fokuseret liberalisering snarere end en mindre, hvis man skal kunne genskabe økonomisk vækst. Regeringernes politik bør udformes og gennemføres på en sådan måde, at væksten fører til bæredygtig udvikling. Stats- og regeringscheferne har på successive topmøder krævet, at der i alle relevante EU-policyområder tages hensyn til bæredygtighed. EU-målene for den nye runde skal afspejle dette i form af bedre konkurrencebetingelser for det europæiske erhvervsliv i ligevægt med socialt fremskridt og miljøbeskyttelse i Europa. I bredere forstand skal en yderligere liberalisering i WTO derfor bygge på multilaterale regler, der ikke blot medfører gennemsigtighed, retfærdighed og forudsigelighed, men som også kan fremme bæredygtig udvikling og andre krav. For at WTO skal kunne fortsætte med at anvende sine grundregler under de ændrede forhold, vil handelsreglerne også skulle udvikle sig.

En alsidig runde er også nødvendig til at sikre balance. WTO's indbyggede dagsorden forudser forhandlingerne om en yderligere liberalisering af landbruget og tjenesteydelser, som skal indledes i slutningen af 1999 men uden nogen slutdato. Forhandlingerne kan kun føre til substantielle resultater, hvis de placeres inden for bredere tidsbestemte forhandlingsrammer. Fællesskabet og dets medlemsstater er også fortsat stærkt indstillet på at fremme udviklingslandenes interesser. Uruguay-runden har vist, at disse bedst kan tilgodeses ved en alsidig tilgang til en lang række emner, hvor alle deltagere kan se deres fordel. Med en snæver sektorspecifik tilgang kan dette ikke ske.

Kommissionen mener på baggrund af det ovenfor anførte, at Fællesskabet bør gå til millenniumrunden med en dagsorden på fire områder. For det første at sikre en fornuftig yderligere handelsliberalisering og markedsadgang, der kan skabe bedre betingelser for konkurrencedygtighed og føre til væsentlige og afbalancerede resultater. I forbindelse med denne liberalisering og markedsadgang skal der tages hensyn til det vedvarende behov for særlig og differentieret behandling af udviklingslandene med sigte på at fremme deres udvikling. For det andet at fremme en yderligere styrkelse af WTO's multilaterale system, således at det bliver et virkeligt universelt instrument til forvaltning af de internationale handelsforbindelser. For det tredje at styrke WTO's rolle og kapacitet i udviklingshenseende med specifikke foranstaltninger til at fremme de mindst udviklede landes kapacitetsopbygning. Og for det fjerde at sikre, at WTO på en synlig måde fortsætter med at angribe spørgsmål af betydning for den brede offentlighed, så som sundhed, miljø og sociale problemer.

Kommissionen har bestilt en vurdering af virkningerne for bæredygtig udvikling af dens dagsorden for den nye runde, som forventes at foreligge ved udgangen af 1999. Flere andre lande har gjort det samme. Det vil kunne danne grundlag for at anslå implikationerne for miljø og bæredygtighed af den nye runde gennem forhandlingerne på linje med den forpligtelse, der afspejler sig i første betragtning i præambelen til overenskomsten om oprettelse af WTO.

Analysen har så vidt foranlediget Kommissionen til at konkludere, at en alsidig runde skal omfatte den indbyggede dagsorden for landbrug og tjenesteydelser, de nye emner,

der blev indkredset på ministermødet i Singapore i 1996, sammen med mere traditionelle emner som f.eks. told på industrivarer. Fællesskabet ønsker også direkte at tackle udviklingslandenes behov og at sikre, at de nye runde støtter bæredygtig udvikling. Det ser også et behov for at fremme en bredere forståelse for de sociale og økonomiske fordele ved WTO-systemet, bl.a. gennem en væsentlig forbedring af information og meningsudvekslinger med alle interesserede parter i samfundet.

Retningslinjer for forhandlingerne

Rundens resultater skal overtages i deres helhed og gælde for alle WTO-medlemmerne. Dette princip om en enhedsforpligtelse er den eneste garanti for, at alle medlemmer får fordel af en forhandlingsrunde, og det er det bedste middel til at sikre et slutresultat, som er acceptabelt for alle. Uden et sådant helhedsprincip vil det blive vanskeligt for ikke at sige næsten umuligt at ramme en for alle fordelagtig balance mellem rettigheder og forpligtelser. Fællesskabet bør derfor fortsætte med argumentere for, at forhandlingerne iværksættes og afsluttes som en helhed.

En alsidig handelsrunde kræver omhyggelige forberedelser og vil skulle give resultater lige så hurtigt, som tempoet for de økonomiske forandringer kræver det. Der er gode grunde til at forvente, at en forhandlingsrunde om de emner, som Fællesskabet og andre WTO-medlemmer har indkredset, vil kunne afsluttes hurtigt. For det første er de emner, der kommer på tale, blevet drøftet indgående i WTO og er således vel forberedte, i de fleste tilfælde bedre end under de tidligere runder. For det andet er det usandsynligt, at WTO-medlemmerne ved denne lejlighed i modsætning til Uruguay-runden skulle være uenige om systemspørgsmål om WTO's struktur eller større politiske beslutninger om, hvorvidt det er muligt at indarbejde sektorer, der historisk set ligger uden for systemet. Mange WTO-medlemmer, herunder Fællesskabet (som aftalt på Det Europæiske Råds møde i Köln), mener, at vore mål for en ny runde vil kunne realiseres under relativt kortvarige forhandlinger på tre år. Der skal mindes om, at der under Uruguay-runden på et tidligt stadium blev nået til aftaler, der var på linje med helhedsprincippet, og at de blev implementeret ved konsensus på et midlertidigt grundlag forud for den formelle afslutning af forhandlingerne.

III. Specifikke sektorer og anliggender

Artikel 133-Udvalget og Rådet (almindelige anliggender) har i det sidste år indgående drøftet, hvad Fællesskabets mål skal være for centrale sektorer og anliggender, som måtte blive genstand for forhandlinger under en ny runde. Nedenfor redegøres der for resultaterne, både de formelle og uformelle, af disse drøftelser.

a) Landbrug

Det løbende arbejde i Landbrugskomitéen har vist sig at være et nøgleelement i selve aftalen om landbrug og danner grundlaget for den fremtidige forhandlingsproces i en ny runde. Med hensyn til aftalens gennemførelse har medlemmerne i vid udstrækning

indfriet deres forpligtelser vedrørende markedsadgang, indenlandsk støtte og eksportsubsidier. Meddeleelsesprocessen har fungeret korrekt og sat medlemmerne i stand til at overvåge gennemførelsen. Et vigtigt spørgsmål, som har optaget Fællesskabet, er eksportkreditter, hvor der til trods for en særlig henvisning i aftalen om landbrug til et tilsagn fra medlemmerne om at ville forhandle om discipliner, er sket meget lidt på grund af modstand fra USA. Fællesskabet lægger stor vægt på, at dette tilsagn indfries.

EF har også været aktivt involveret i analyse- og informationsudvekslingsprocessen, som blev lanceret på ministermødet i Singapore i 1996, og har fremlagt uformelle dokumenter om emner f.eks. vedrørende indenlandsk støtte, dvs. 'blue box-foranstaltningernes rolle i reformprocessen', og ikke-handelsmæssige spørgsmål om landbrugets multifunktionelle karakter.

Den dagsorden, som WTO-medlemmerne har tilsluttet sig, forpligter dem til at føre forhandlinger om en fortsættelse af reformprocessen inden for landbruget. Det er stadfæstet i artikel 20 i aftalen om landbrug, som er omhyggeligt redigeret og rammer en balance mellem den langsigtede målsætning om, at væsentlige gradvise nedsættelser af støtte og beskyttelsesniveauer skal føre til en grundlæggende reform, og andre anliggender, navnlig erfaringerne med og virkningerne af opfyldelsen af nedsættelsesforpligtelser, som blev aftalt i 1994, særlig og differentieret behandling af medlemmer, som er udviklingslande, og aspekter, der ikke vedrører handelen.

I sin tilgang til forhandlingerne vil EU holde sig følgende for øje:

- a) kravet om, at en række af de bestående bestemmelser i aftalen, som centrale elementer i EU's landbrugspolitik er opbygget på, skal opretholdes
- b) kravet om forbedringer, særlig med hensyn til adgang til tredjelandes markeder
- c) kravet om kompatibilitet mellem visse landbrugsaspekter af politikken for udvikling af landdistrikter og miljøpolitikken gennem anerkendelse af landbrugets "multifunktionelle" rolle, og kravet om behandling af nye emner, som f.eks. dyrevelfærd.

De vigtigste anliggender under litra a) ovenfor er:

- at forsvare den såkaldte "blue box", som er af væsentlig betydning for reformen af den fælles landbrugspolitik
- at forny "fredsklausulen" efter 2003 og
- at forny de særlige beskyttelsesbestemmelser i aftalen om landbrug.

Med hensyn til mulige forbedringer i aftalen om landbrug, som skal ses på baggrund af artikel 20 i aftalen (litra b) ovenfor), vil der klart blive rejst visse spørgsmål, navnlig vedrørende indenlandsk støtte, markedsadgang, herunder forvaltning af toldkontingenter, hvor Fællesskabet bør føre en aktiv politik for markedsadgang med sigte på at eliminere

hindringer for adgang til visse tredjelandes markeder, eksportsubsidier (herunder eksportkreditter) og statshandelsforetagender. Nogle problemer i forbindelse med anvendelsen af bestemmelserne om særlig og differentieret behandling vil også skulle løses.

Spørgsmålene under litra c) ovenfor vil skulle henføres under overskriften "aspekter, der ikke vedrører handelen" i artikel 20. Her kan nævnes forsvar af landbrugets multifunktionelle rolle, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed og planters sundhed, forholdet mellem handel og miljø, dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og fødevarer kvalitet og andre forbrugeranliggender af relevans for landbruget, som også er af stigende betydning for offentligheden og indtager en vigtig plads i EF-retten. De vil derfor skulle angribes på passende måde under forhandlingerne, da de er centrale for andre WTO-aftaler, navnlig SPS- og TBT-aftalerne, henholdsvis sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger og tekniske handelshindringer. Vore partnere vil desuden have deres egne prioriteter, som måske er sammenfaldende med vores. For nogle vedkommende kan der være tale om fødevarer sikkerhed.

Endelig skal det nævnes, at Det Europæiske Råd på mødet i Berlin skønnede, at beslutningerne om reformen af den fælles landbrugspolitik inden for rammerne af Agenda 2000 skulle udgøre væsentlige elementer i fastlæggelsen af Kommissionens forhandlingsmandat for de fremtidige multilaterale forhandlinger i WTO.

b) Tjenesteydelser

Som led i optakten til GATS 2000 har Rådet for Handel med Tjenesteydelser foretaget en vurdering af handelen med tjenesteydelser, som har ført til forhandlingsretningslinjer som omhandlet i artikel XIX, stk. 3, i GATS. Fællesskabets åbningsposition bør være bred og ambitiøs i betragtning af EU's stilling som ledende på verdensplan i handelen med tjenesteydelser, tjenesteydelsers store andel i EU's BNI og den potentielle vækst i denne sektor.

Fællesskabet bør substantielt søge at opnå følgende:

- Alsidige forhandlinger med sigte på at opnå flere og bedre tilsagn fra alle WTO-medlemmerne om markedsadgang og national behandling. Binding af autonome liberaliseringsniveauer siden ikrafttrædelsen af GATS skal være en prioritet, og der skal sikres tilsagn om en yderligere liberalisering. For at forhandlingerne kan forløbe gnidningsløst og give de bedste resultater samtidig med, at der sikres en sammenhæng i tilsagnene, kan horisontale former overvejes som et nyttigt redskab i forhandlingerne, når dette er muligt. I sin indsats for at tilgodese disse overordnede interesser bør Fællesskabet tage hensyn til specifikke sektors følsomhed.
- Yderligere markedsåbning, kombineret med forskriftsdiscipliner, hvor det er nødvendigt. Målet er at opnå en virkelig og meningsfuld liberalisering og gennemsigtige og forudsigelige indenlandske forskriftsrammer, som er berettiget set

ud fra specifikke offentlige policy-mål, og som kan give retssikkerhed og skabe tillid hos tjenesteleverandører, investorer, brugere og forbrugere. Dette kan ske ved bl.a. en væsentlig styrkelse af disciplinerne, der bygger på artikel VI i GATS, og om fornødent udarbejdelse af mere konkurrencefremmende discipliner for at fastlægge en grundlæggende international disciplin for visse former for praksis, der forhindrer eller indskrænker markedsadgang.

- Eventuelt verserende spørgsmål vedrørende f.eks. beskyttelsesklausuler, subsidier, offentlige indkøb, vil skulle inddrages i GATS 2000-forhandlingerne. Med udgangspunkt i resultaterne af arbejdsprogrammet for elektronisk handel skal der tilstræbes en yderligere liberalisering af de elektroniske leveringsformer inden for de respektive servicesektorer. På samme måde kan andre aspekter af GATS's funktion, som har været genstand for resultatløse diskussioner om fortolkning eller gennemførelse, kunne tages op igen.
- Tiltag til større inddragelse af udviklingslandene i verdenshandelen med tjenesteydelser ved, at der tages større hensyn til nationale politiske målsætninger og udviklingsniveau, både generelt og i de forskellige sektorer. GATS er særlig relevant for udvikling, da den åbner vigtige muligheder for alle landene for at tiltrække stabile langsigtede investeringer og for at forbedre beslægtet infrastruktur (transport, telekommunikation, finansielle tjenesteydelser), som kan bidrage til at fremme deres vækst på lang sigt og deres økonomiers konkurrencedygtighed som helhed.

c) Investeringer

Det har længe været Fællesskabets og medlemsstaternes holdning, at vore interesser kræver, at der fastlægges multilaterale regler for internationale investeringer for at sikre et stabilt og forudsigeligt investeringsklima på verdensplan. I det følgende redegøres der i generelle termer for de grundlæggende mål, som Kommissionen mener at Fællesskabet bør sætte sig for forhandlingerne om sådanne regler, tillige med nogle af de parametre, som vil hjælpe til at gøre sådanne forhandlinger acceptable for vore WTO-partnere, idet det erkendes, at forehavendet inden for WTO vil være meget forskelligt fra tilgangen i MAI-forhandlingerne i OECD.

- WTO som et forhandlingsforum og anvendelse af WTO-principperne.

Traditionelt har de udviklede lande været hjemland og værtsland i lige omfang, medens udviklingslandene for det meste har været værtslande. Investeringsstrømmene mellem udviklingslande samt fra udviklingslandene til de udviklede lande er også vokset, men har langt fra nået deres fulde potentielle og er ikke jævnt fordelt over de forskellige regioner. WTO synes at være det eneste multilaterale forum, der kan tages det fulde hensyn til både de udviklede landes og udviklingslandenes interesser i deres stilling som hjem- og/eller værtsland for internationale investorer. WTO har også den uomtvistelige fordel, at den har veletablerede institutionelle regler (bl.a. en forståelse om

tvistbilæggelse) og afprøvede grundprincipper for ikke-forskelsbehandling. EF og dets medlemsstater mener nemlig, at ikke-forskelsbehandling er kernen i en åben og effektiv investeringsordning.

- Bæredygtig udvikling

Det anerkendes i stigende grad, at internationale investeringer kan bidrage væsentligt til den økonomiske vækst både i hjem- og værtslandene. Det gælder dog ikke nødvendigvis alle investeringer under alle omstændigheder. Multilaterale rammeregler for investeringer skal sikre, at de rette betingelser for internationale investeringer foreligger og således bidrager til bæredygtig udvikling. Reglerne skal i den forbindelse bl.a. indebære, at værtslandet bevarer sin evne til at regulere investorenes virksomhed (både udenlandske og indenlandske) på deres territorium, når det drejer sig om at realisere legitime politiske mål.

Dette er naturligvis af meget større betydning for de af WTO-medlemmerne, som er udviklingslande, når det blandes med mere "traditionelle" udviklingsspørgsmål. I denne forbindelse vil de traditionelle bestemmelser og særlig og differentieret behandling af udviklingslandene (f.eks. fritagelser og undtagelse eller længere overgangsperioder) eventuelt ikke længere være tilstrækkelige. Dimensionen bæredygtig udvikling bør snarere indarbejdes i selve grundreglerne på en måde, så alle WTO-medlemmerne, hvad enten de er hjem- eller værtslande for investeringerne, kan implementere dem og anvende dem. Et slående eksempel herpå er spørgsmålet om definition af internationale investeringer, hvor der skal findes en måde til at skelne dem fra f.eks. kortfristede kapitalbevægelser, selvom det kan blive et teknisk set vanskeligt forehavende.

- Adgang til investeringsmuligheder

Internationale investeringers evne til at vinde adgang til et lands hjemmemarked er meget forskellig WTO-medlemmer imellem. Vi mener derfor, at en bottom-up tilgang til spørgsmålet om adgang baseret på tilsagn fra hvert medlem er den bedste måde til at skabe den fleksibilitet, som mange WTO-medlemmer har brug for.

- Beskyttelse af investeringer og ret til at regulere

Ensartede multilaterale regler for investeringsbeskyttelse vil hjælpe meget til at skabe lige vilkår i forbindelse med investeringsmuligheder, som vil være til fordel både for internationale investorer og værtslandene. Medens investeringsbeskyttelsesreglerne, som f.eks. dem, der er nedfældet i bilaterale eller regionale investeringstraktater, sigter mod at reducere risikoen for indgreb fra værtslandene side, som kunne skade udenlandske investorer, når de en gang er etableret, er reglerne somme tider blevet fortolket på en uønsket måde. Dette spørgsmål vil skulle behandles med tanke på Fællesskabets egne interesser som en organisation for regional integration. Som nævnt ovenfor skal multilaterale investeringsregler sikre, at værtslandet bevarer sin evne til på en

gennemsigtig og ikke-diskriminerende måde at regulere erhvervsaktiviteten på sit område. Dette spørgsmål er af grundlæggende betydning for alle værtslande.

- Et stabilt og åbent erhvervsklima

En af de ting, der kan tiltrække langfristede internationale investeringer er, at behandlingen af etablerede investorer er forudsigelig. Ændringer i gældende national lovgivning skal derfor foretages på en så gennemsigtig måde som muligt. Internationale investorer har peget på, at vanskeligheder med at skaffe sig viden om værtslandets lovgivning lægger en stor dæmper på deres lyst til at investere i udlandet.

d) Konkurrence

WTO har fastlagt strenge discipliner for, hvilke handelshindringer regeringerne kan tillades, og en yderligere liberalisering af sådanne restriktioner kan forventes at blive en del af en alsidig ny runde. I øjeblikket findes der imidlertid ingen multilaterale regler for anvendelse af konkurrencelovgivningen på konkurrencestridig praksis fra erhvervslivets side, som også kan have en væsentlig indflydelse på markedsadgang. Behovet for sådanne multilaterale regler er også vokset som følge af globaliseringen af forretningsvirksomhed. Et stigende antal konkurrencesager har nu også en international dimension; samarbejde mellem konkurrencemyndighederne er vigtigt af hensyn til anvendelsen af konkurrencelovgivningen og for at begrænse risikoen for konflikter som følge af ekstraterritorial håndhævelse og undersøgelser. Et sæt fælles regler og principper vil også bidrage til at reducere unødvendige omkostninger for erhvervslivet ved anvendelsen af forskellig konkurrencelovgivning på samme internationale transaktioner.

Af ovennævnte grunde støtter EU tanken om forhandlinger i WTO som en del af en ny alsidig runde om bindende multilaterale konkurrenceregler. En WTO-aftale om konkurrence ville kunne opbygges således: a) grundlæggende principper og fælles regler for vedtagelse af konkurrencelovgivning (dvs. forpligtelse til at vedtage en alsidig konkurrencelovgivning, grænser for sektorudelukkelse, principper vedrørende gennemsigtighed og ikke-forskelsbehandling, virksomheders rettigheder) og håndhævelsen heraf (dvs. en kombination af en aktiv håndhævelsespolitik fra konkurrencemyndighedernes side med veldefinerede beføjelser og håndhævelse ved private sagsanlæg for de nationale domstole). b) Fælles tilgang til konkurrencestridig praksis, der indvirker stærkt på international handel og investeringer (dvs. karteller med stor indflydelse, kriterier for vurdering af vertikale restriktioner eller misbrug af dominerende stilling med udelukkelsesvirkninger, principper for samarbejde om eksportkarteller og internationale fusioner). c) Bestemmelser om internationalt samarbejde, f.eks. om anmeldelse, konsultation og tilsyn i forbindelse med konkurrencestridig praksis af international dimension samt udveksling af ikke-fortrolig information. Der vil også kunne medtages begreber om negativ og positiv komitas, idet der dog ikke skal være tale om bindende forpligtelse til at foretage undersøgelser på et

andet lands vegne. d) Tvistbilæggelsens grundlæggende funktion skal være at sikre, at den indenlandske konkurrencelovgivning og håndhævelsesstrukturerne er i overensstemmelse med de bestemmelser, der er vedtaget multilateralt. Der vil yderligere skulle overvejes tvistbilæggelsesregler i lyset af forpligtelsernes rækkevidde og art, og de skal afpasses ordentligt efter konkurrencelovgivnings særlige kendetegn. Der kan under ingen omstændigheder blive tale om nybehandling af individuelle afgørelser.

Udviklingsdimensionen skal også stå i centrum for overvejelserne over multilaterale rammer for konkurrencereglerne i WTO. Der vil skulle overvejes overgangsperiode og fleksibilitet i reglerne. Det vil desforuden være vigtigt at være særlig opmærksom på, på hvilken måde udviklingslandenes administrationer kan drage de største fordele af reglerne for det internationale samarbejde, og at fremme en bedre og bedre koordineret faglig bistand.

e) **Lettelse af handelen**

Ineffektive og unødige import-, eksport- og toldprocedurer hæmmer handelen. Erhvervskredse i EF og på verdensplan forventer at WTO en forenkling, harmonisering og automatisering af procedurerne, en begrænsning af bureaukratiet og dokumentationen og øget gennemsigtighed. Specielt små virksomheder og erhvervsdrivende i udviklingslandene kan have interesse heri. Simple, gennemsigtige procedurer bidrager også til at forbedre klimaet for udenlandske investeringer og sætter servicesektorer som transport og distribution i stand til at konkurrere effektivt. De hjælper også regeringerne med at forbedre forvaltningen, nedsætte driftsomkostningerne, øge toldindtægterne og bedre påvise bedrageri og ulovlig virksomhed. Set på baggrund af statens begrænsede ressourcer men samtidig en voksende handel er en forenkling et krav, men en koordineret, sammenhængende tilgang er af vital betydning.

WTO har som hovedorganisationen i den internationale handel en naturlig rolle at spille med hensyn til fastlæggelse af regler og fremme af de bestående internationale standarder på dette område. En regelbaseret tilgang vil sikre gennemsigtighed og forudsigelighed for erhvervslivet og garantere, at de rette foranstaltninger indføres. WTO-rammer kan skabe den fornødne tillid hos den private sektor og internationale institutioner til, at de vil investere i den fornødne kapacitetsopbygning og bistand. Man kan også sikre sig, at regionale og nationale initiativer udvikler sig i samme retning og dermed reducerer hindringerne.

Fællesskabet anbefaler derfor, at der fastlægges et sæt WTO-forpligtelser til at forenkle og harmonisere handelsprocedurerne. Blandt disse forpligtelser kan nævnes: anvendelse af de grundlæggende WTO-principper om ikke-forskelsbehandling, national behandling og gennemsigtighed på handelsprocedurerne og -processerne, et proportionalitetskrav med udgangspunkt i artikel VIII i GATT om, at unødige proceduremæssige handelshindringer undgås. Der bør også fastlægges bestemmelser til at sikre, at små og mellemstore virksomheder kan drage fuld fordel af de forenklede procedurer og ikke overbebyrdes med regler; forpligtelser til at forenkle og harmonisere handels- og

transportdokumenter og -data med udgangspunkt i FN- og andre standarder; gradvis indførelse af automatiserede systemer til at erstatte dokumentprocedurerne, også ved at fjerne hindringer for anvendelsen af papirløse procedurer i den internationale handel; anvendelse af moderne toldteknikker, som f.eks. toldbehandling før varers ankomst, tidsfrister for varers frigivelse, faciliteter for godkendte erhvervsdrivende og hurtigtvirkende klageordninger med udgangspunkt i WCO's reviderede Kyoto-konvention; bestemmelser til at lette samtidig officiel kontrol af varer ved grænseovergange for at nedbringe ventetiden som følge af særskilte, ukoordinerede officielle interventioner; og koordineret, langsigtet kapacitetsopbygning med inddragelse af de relevante internationale organer og den private sektor. Landene skal om fornødent ikke blot ydes støtte men også gives tid til at afgive tilsagn. Der bør også overvejes bestemmelser til at sikre, at bank- og betalingstransaktioner forløber gnidningsløst for erhvervslivet, og på længere sigt bør det overvejes, om de multimodale regler, der berører varehandelen, bør tages op til nybehandling.

WTO-medlemmernes opgave er nu at lægge sig fast på et afbalanceret sæt forpligtelser på disse områder, som svarer overens med medlemsstaternes behov og vil være til fordel for alle medlemmer. Fordelen vil for store og små erhvervsdrivende skulle tage form af nedsatte omkostninger og forsinkelser og for regeringerne i form af bedre kontrol, større indtægtsinkassering, en mere effektiv forvaltning og et bedre investeringsklima. For alle deltagere en god cirkel mellem større facilitering, overholdelse af krav og kontrol.

f) Told på ikke-landbrugsprodukter

De forskellige WTO-medlemmers tarifstruktur er meget forskellig med hensyn til tariffoppe (f.eks. for tekstilvarer, keramiske produkter, glas, læder og lædersko og meget høje bundne lofttariffer), tarifoptrapning, bindingsprocenter og en spredning mellem binding og anvendte satser. Nogle udviklede landes tarifstruktur kan heller ikke berettiges i lyset af deres erklærede tilslutning til fri handel, medens tarifstrukturen i udviklingslandene i nogle tilfælde i sig selv kan hæmme udvikling.

Fællesskabet har talt for alsidige toldforhandlinger med sigte på at nedbringe tariffjerne, fjerne alle tariffoppe og harmonisere tarifstrukturen i alle medlemmer for alle ikke-landbrugsprodukter uden undtagelse. Tilgangen hertil vil skulle være tilstrækkelig fleksibel til, at medlemmer på forskellige udviklingsniveauer kan tilslutte sig. Hvis man vælger en tilgang med tarifområder, et lavt, et mellemhøjt og et højt, inden for hvilke alle toldsatserne skal falde, opnår man en sådan fleksibilitet uden at udelukke nogen sektor. Hertil kunne man knytte gennemsnitlige vægtede tarifmål, der differentieres efter udviklingsniveau, og som afpasses efter visse produkters følsomhed. Med denne tilgang vil man kunne opnå mere substantielle nedsættelser, således at EU-toldsatserne og vore handelspartneres toldsatser bringes mere på linje med hinanden, eller endog afskaffelse af tolden på specifikke produkter eller produktgrupper. Definitionen af tarifområderne vil også kunne få en negativ indvirkning på de relative præferencer for handelspartnerne under GSP-ordningen såvel som Lomé-konventionen og andre regionale aftaler. Det er et

af de elementer, der skal tages med i betragtningerne under forhandlingerne for at undgå en uacceptabel mindskelse af præferencemargenerne i sektorer, der er af betydning for udviklingslandenes udvikling. En af følgerne af forhandlingsresultaterne vil kunne være, at det bliver nødvendigt at øge de aktuelle GSP-præferencer, også dem, der indrømmes i henhold til miljø- og socialincitamentkomponenterne i disse præferencer.

Seriøse forhandlinger om markedsadgang skal bakkes op af et alsidigt initiativ vedrørende de ikke-toldmæssige aspekter, således at disse ikke modvirker fordelene ved yderligere toldnedsættelser. Et sådant initiativ vil eventuelt skulle baseres på en regelløsning for anliggender som f.eks. toldværdiansættelse, licenser, oprindelse, produktsikkerhedsstandarder og certificeringsprocedurer, men man kunne også drøfte specifikke ikke-toldmæssige foranstaltninger fra sag til sag.

Der bør sættes ind på at forenkle alle medlemmers tarifstruktur, særlig hvor forskellen i toldsats er marginal) ved at nedsætte tarifiedifferentieringen til seks cifre på HS-niveau. Dette ville være en stor gevinst for toldadministrationerne og erhvervslivet, da tariferingsdifferentiering i dag skaber stor usikkerhed og endog giver anledning til svig.

Tages der under runden initiativ i tariffhenseende, skal de mindst udviklede landes interesser tilgodeses. Fællesskabet har foreslået, at alle udviklede lande i Seattle giver et forskudstilsagn om senest ved rundens afslutning at ville give toldfri adgang for i hovedsagen alle produkter fra de mindst udviklede lande. De mere avancerede partnere blandt udviklingslandene kunne også bidrage hertil.

Toldpræferencer til udviklingslandene giver fortsat reelle muligheder for en bedre integration af udviklingslandene i det multilaterale handelssystem. Under runden bør de udviklede lande også søge på et autonomt grundlag at give udviklingslandene betydelige præferencemargener på alle produktområder, som er af særlig betydning for deres eksport. Der skal på den ene side være tale om ikke-gensidige præferencer, men hvis udviklingslandene på den anden side er rede til at nedsætte deres toldsats og påtage sig større MFN-bindinger på linje med den ovenfor beskrevne tilgang, vil GSP-donorlandene lettere kunne udvide dækningen af deres aktuelle præferenceordning. De sandsynlige negative virkninger af WTO-toldforhandlingerne på EU's eget præferencesystem under GSP og dens forpligtelser i henhold til regionale aftaler som f.eks. Lomé-konventionen vil skulle undersøges yderligere og tages med i betragtningerne under WTO-toldforhandlingerne.

g) Handel og miljø

Et centralt referencepunkt for den nye runde skal være WTO's overordnede mål med bæredygtig udvikling. Handels- og miljøpolitikken vil begge skulle spille sammen om at støtte bæredygtig udvikling. Miljøaspekterne skal indarbejdes i EU-tilgangen og dermed faktisk bringes ind i forhandlingerne, således at der ved rundens afslutning fremkommer et resultat, i hvilket de miljøvenlige følger kan identificeres som relevante dele af den

endelige pakke. Spørgsmålet er også at definere et sæt specifikke emner under passende del af forhandlingerne.

Dagsordenen skal og kan indrettes således, at alle deltageres handelsinteresser tilgodeses, også udviklingslandenes legitime interesser, med henblik på at fremme bæredygtig udvikling. Til dette formål skal der under den nye runde i størst mulige omfang tilstræbes synergier mellem handelsliberalisering, særlig hvad angår markedsadgang, miljøbeskyttelse og økonomisk udvikling. Det er derfor vigtigt at undgå, at der opstår krav, som ubehørigt vil kunne hæmme WTO-medlemmerne i at føre en effektiv miljøpolitik. Samtidig skal udviklingslandenes bekymring med hensyn til ensidige foranstaltninger og miljøprotektionisme tages i betragtning for at hindre eventuelt misbrug.

Udviklingen i miljøpolitikken rundt om i verden har resulteret i, at der i højere grad anvendes handelsforanstaltninger og handelsrelaterede foranstaltninger til miljøformål. Det ville være nyttigt at få klarlagt, i hvilket omfang sådanne foranstaltninger kan henføres under de eksisterende WTO-regler. Det er i både det globale miljø og det åbne handelssystem og dermed alle WTO-medlemmers interesse, at man hindrer en eventuel konflikt gennem en klarlæggelse af forholdet og at hindre en urimelig bebyrdelse af paneler eller appelorganet.

Kommissionen mener på linje med konklusionerne fra symposiet på højt niveau om handel og miljø den 15. marts 1999, at følgende specifikke emner bør prioriteres, uden at dette berører kravet om, at miljøaspekterne skal behandles hele vejen under forhandlingerne:

- Større juridisk klarhed omkring forholdet mellem WTO-reglerne og handelsforanstaltninger i henhold til multilaterale miljøaftaler (MAA). MAA er stadig det bedste middel til at tackle internationale miljøproblemer. Det, at alle handelsforanstaltninger, som de måtte indeholde, har været genstand for forhandlinger og er vedtaget inden for multilaterale rammer, er en garanti mod ensidige indgreb og at de anvendes til protektionistiske formål. Der bør derfor søges en konsensus om indpasning i WTO-reglerne af handelsforanstaltninger, der træffes i henhold til MAA, og om, hvilke typer multilaterale aftaler der udgør MAA.

- En tydeliggørelse af forholdet mellem WTO-reglerne og kravene i forbindelse med ikke-produktrelaterede bearbejdnings- og forarbejdningsmetoder, særlig af miljømærkningsordningers forenelighed med WTO-reglerne. Dette forudsætter, at der inden for multilaterale rammer sikres gennemsigtighed og ikke-forskelsbehandling ved sådanne ordningers oprettelse og forvaltning. Med en sådan sikkerhed burde der være plads til en klar forståelse af, at der inden for WTO skal kunne anvendes sådanne markedsbaserede, ikke-protektionistiske instrumenter som middel til at realisere miljømål og sætte forbrugerne i stand til at træffe et velfunderet valg.

- En tydeliggørelse af forbindelsen mellem multilaterale handelsregler og centrale miljøprincipper, navnlig forsigtighedsprincippet. WTO-medlemmerne skal kunne træffe beskyttelsesforanstaltninger til at beskytte menneskers sundhed og sikkerhed og miljøet, men de skal samtidig undgå uberettigede eller disproportionsede restriktioner. Hermed skal man i de relevante WTO-regler søge at stadfæste forsigtighedsprincippet og vedtage kriterier for, hvilke indgreb der tillades i henhold til dette princip.

WTO-Udvalget for Handel og Miljø (CTE) bør intensivere sit arbejde under runden, navnlig for at sikre, at miljøaspekterne behandles under hele forhandlingsforløbet. CTE kan også blive forum for udveksling af synspunkter og information om miljø- og bæredygtighedsundersøgelser af runden, som Fællesskabet og andre WTO-medlemmer agter at foretage. WTO's samarbejde med andre relevante internationale organer, navnlig Verdensbanken, IMF, UNEP, UNCTAD og MAA-sekretariatene bør fremmes.

h) TRIPS

TRIPS-aftalen var et væsentligt skridt fremad i den globale beskyttelse af intellektuel ejendomsret med fastlæggelsen af mindsterettigheder for rettighedshaverne og passende håndhævelsesmekanismer. International konsensus har udviklet sig yderligere siden da. Der blev vedtaget nye traktater i WIPO i december 1995 og den seneste UPOV akt af 1991 trådte i kraft i april 1998. Det ville i princippet være nyttigt at indarbejde alle resultaterne af sidstnævnte traktat i TRIPS-aftalen tillige med resultaterne af de to WIPO-traktater på et egnet tidspunkt efter deres ikrafttrædelse og at se nærmere på forbindelsen mellem TRIPS-aftalen og bestemmelserne med berøring til intellektuel ejendomsret i konventionen om biodiversitet. På andre områder bør beskyttelsesniveauet i henhold til TRIPS-aftalen tages op til fornyet overvejelse, særlig hvad angår patenter og geografiske betegnelser.

Ikke alle Fællesskabets handelspartnere vil mene, at der er behov for tekniske tilpasninger af TRIPS-aftalen. Nogle udviklingslande blandt WTO-medlemmerne, som først vil skulle anvende flertallet af bestemmelserne i TRIPS-aftalen fra den 1. januar 2000, vil stille spørgsmålstegn ved behovet for en ændring af aftalen, idet det dog skal bemærkes, at flere udviklingslande selv har vist interesse i en udvidelse af beskyttelsen i henhold til aftalen til også at omfatte områder af betydning for dem. Et initiativ til fremtidige forhandlinger må under ingen omstændigheder føre til, at standarderne sænkes, eller påvirke de igangværende arbejde i TRIPS-Rådet efter den såkaldte 'indbyggede dagsorden'. De nugældende resultater og de løbende overgangsperioder må ikke blive taget op igen under nye forhandlinger.

i) Offentlige indkøb

Indkøbsmarkedet tegner sig for næsten 15% af BNP i de fleste udviklede lande og i mange udviklingslande. EF-virksomheder har begrænset garanteret adgang til dette marked. EF's langsigtede mål er derfor fortsat at få indkøb omfattet af WTO-reglerne. Det vil tage tid og kræve en pragmatisk fremgangsmåde at få opstillet substantielle regler og

forhandlet om markedsadgang og national behandling, men der er allerede arbejde i gang på tre særskilte planer: drøftelserne om gennemsigtighed i indkøb, nybehandlingen af aftalen om offentlige indkøb (GPA) og GATS-arbejdet om indkøb af tjenesteydelser. Dette vil skulle bringes til en heldig afslutning.

EF må arbejde for en høj grad af gennemsigtighed i indkøb sammen med et program for gradvis markedsåbning. Det kunne blive muligt på selve Seattle-ministtermødet at opnå fremskridt med hensyn til gennemsigtighed, men det skal være et stort fremskridt, der skal kombineres med en aftale om fortsatte forhandlinger om en gradvis liberalisering af markederne for offentlige indkøb. Effektive regler til håndhævelser er også af vital betydning.

Revisionen af GPA skal munde ud i en aftale, der er mere effektiv med hensyn til at realisere dens mål for de aktuelle medlemmer og gøre den mere attraktiv for andre WTO-parter. GPA vil desuden skulle tilpasses nye udviklinger, særlig elektroniske indkøb.

j) Tekniske handelshindringer

Virksomhederne er udsat for talrige hindringer i form af tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer. Disse hindringer er et voksende problem, og den nye runde vil være en ideel lejlighed til at styrke de bestående bestemmelser, få klarhed over en række verserende spørgsmål og udvide anvendelsesområdet for visse bestemmelser i TBT-aftalen. Der skal under drøftelserne tages fuldt hensyn til små og mellemstore virksomheders interesser for at mindske byrderne for dem mest muligt.

- Styrkelse af de bestående bestemmelser

TBT-aftalen har kun spillet en begrænset rolle i behandlingen af årsagen til handelstvister. Den bør i højere grad hjælpe til at fremme forskriftssamarbejdet og indeholde en mere eksplicit vejledning i god forskriftspraksis. Det skal hjælpe til at udbrede princippet om, at forskrifter skal begrænses til væsentlige mål og samtidig anspore fabrikanter til at anvende internationale standarder til at opfylde forskriftsmålene.

WTO-medlemmerne, særlig de udviklede lande, bør sammen med de relevante internationale organisationer yde udviklingslandene større faglig bistand til at styrke deres evne til at anvende aftalen og deltage i udarbejdelsen af internationale standarder.

- Tydeliggørelse af de bestående definitioner og bestemmelser

Flere bestemmelser og definitioner bør tydeliggøres for at sikre, at aftalen anvendes mere konsekvent. For det første vil de internationale standarders status og forbindelsen mellem aftalen om internationale retningslinjer for overensstemmelsesvurdering skulle underbygges. Det er vigtigt at få slået fast, hvilke væsentlige kriterier der kendetegner standarder som internationale, og dermed at drage en klar sondring mellem internationale og andre standarder. Der bør gives større incitamenter til at anvende internationale standarder. Der vil kunne opstilles principper vedrørende f.eks. gennemsigtighed, balance i interesser, upartiskhed og ansvarliggørelse til vejledning af internationale standardiseringsorganisationer.

Bestemmelserne vedrørende sundhed, forbrugersikkerhed og miljøspørgsmål, der allerede er omfattet af den bestående aftale, vil skulle styrkes på en måde, at der sikres den rette balance mellem et hurtig, forholdsmæssigt indgreb, når et sådant er berettiget, og undgåelse af unødige forsigtighedsforholdsregler.

- Udvidelse af anvendelsesområdet for visse af aftalens bestemmelser

Der skal tilstræbes en yderligere international harmonisering af procedurerne for overensstemmelsesvurdering. Det gælder også harmonisering af kriterierne for tredjepartscertificering. Selvcertificering skal fremmes aktivt, men det forudsætter, at der tages behørigt hensyn til sundheds-, sikkerheds-, miljø- og forbrugerspørgsmål tillige med markedstilsyn og produktansvar. Akkrediteringsprocedurerne skal også harmoniseres i fornødent omfang.

Mærkning er blevet et handelspolitisk anliggende på mange forskellige felter med berøring til både TBT- og SBS-aftalerne. Opstilling af multilaterale retningslinjer for mærkning bør overvejes yderligere.

k) Forbrugernes sundhed

Ifølge SPS-aftalen har hvert medlem ret til at vælge sit eget beskyttelsesniveau i forbindelse med forbrugersundhed og anvende de tilsvarende sundhedsforanstaltninger. WTO-medlemmerne kan gribe til handelsbegrænsende foranstaltninger til at sikre dette beskyttelsesniveau på de i aftalen fastlagte betingelser, forudsat at foranstaltningerne er baseret på internationale standarder eller velfunderede videnskabelige udtalelser. Er de relevante videnskabelige beviser utilstrækkelige, giver aftalen udtrykkeligt medlemmerne tilladelse til at træffe midlertidige foranstaltninger på basis af forsigtighedsprincippet på de betingelser, der er fastlagt i aftalens artikel 5, stk. 7. Medens der indhentes yderligere oplysninger til at foretage en definitiv vurdering, baseres foranstaltningerne på de foreliggende relevante oplysninger.

Til at forbedre de aktuelle forhold bør Fællesskabet forfølge følgende mål:

- Fremme indførelsen af internationale standarder og øge deres troværdighed. Sagkundskab, uafhængighed og åbenhed skal være grundprincipperne for fastsættelse af internationale SPS-standarder.
- Sikre rimelig inddragelse af alle interesserede parter, også forbrugerne, i beslutningsprocessen i forbindelse med internationale levnedsmiddelstandarder.
- Tydeliggøre og styrke de bestående WTO-regler for anvendelse af forsigtighedsprincippet inden for levnedsmiddelsikkerhed, særlig for at finde frem til en vedtagen metode for, hvilke indgreb der kan foretages i henhold til nævnte princip.

l) Handelsbeskyttelsesinstrumenter

Nogle WTO-medlemmer, navnlig udviklingslande, har beklaget sig over, hvad de opfatter som en overdreven brug af antidumpingforanstaltninger (ofte fra andre udviklingslandes side). Der er fremkommet forslag om at stramme disciplinerne i henhold til antidumpingaftalen fra Uruguay-runden eller at styrke aftalens bestemmelser om særlig og differentieret behandling af udviklingslandene. Aftalen, som var et resultat af meget omfattende forhandlinger, udgjorde en meget omhyggeligt forhandlet balance mellem ofte modstridende interesser. Fællesskabet bør stille sig imødekommende over for eventuelt medtagelse af antidumping i den nye runde, da det både har offensive og defensive interesser. På samme måde bør forslagene om at gøre subsidieaftalen til et bedre grundlag for udviklingslandenes mål også overvejes velvilligt. Hvad angår aftalen om beskyttelsesforanstaltninger, gør mange lande stor brug af dette instrument. Fællesskabets interesse er at sikre, at anvendelsen af beskyttelsesforanstaltninger holdes inden for snævre, klart definerede og frem for alt forudsigelige grænser.

m Den nye runde og udvikling

En ny runde skal være til fordel for udviklingslandene og hjælpe til deres integration, særlig de mindst udviklede blandt dem. WTO vil skulle sikre, at de fremtidige handelsliberalisering og regelvedtagelse støtter bæredygtig udvikling og tilgodeser udviklingslandenes kapacitet og begrænsninger. Som nævnt i Københavnserklæringen om social udvikling og andre FN-dokumenter er økonomisk udvikling, social udvikling og miljøbeskyttelse indbyrdes forbundne og selvforstærkende komponenter i bæredygtig udvikling. WTO bør også benyttes til at anspore til regional økonomisk og handelsmæssig integration mellem udviklingslandene og mellem de udviklede lande og udviklingslandene på en måde, der supplerer og er forenelig med det multilaterale handelssystemets principper og mål. På nationalt plan skal en yderligere liberalisering følges op af en indenlandsk politik til at fremme den økonomiske og sociale udvikling og miljøbeskyttelsen generelt. En sådan politik er nødvendig til, at de økonomiske forandringer kan styres, og at eventuelle negative virkninger af globaliseringen holdes på et minimum, således at der åbnes mulighed for en yderligere liberalisering.

WTO vil dog også skulle hjælpe med at fastlægge rammer, der kan lette udvikling. Som foreslået af Det Europæiske Fællesskab på symposiet på højt niveau om handel og udvikling i Genève i marts 1999 skal en udviklingsdagsorden for den nye runde slå igennem på flere måder. For det første skal EF og de andre medlemmer i tilfælde, hvor et medlem har virkelige problemer med at anvende WTO-aftalerne, være mere imødekommende og hjælpe det med problemerne og finde en effektiv løsning på dem.

For det andet bør alle industrialiserede lande med hensyn til markedsadgang forpligte sig til toldfri behandling af stort set alle produkter fra de mindst udviklede lande fra og med 2003, medens mere avancerede udviklingslande også kan yde et bidrag. I forbindelse med industritoldforhandlinger bør vi søge en alsidig tilgang og ikke en sektorspecifik for at garantere, at alle sektorer af betydning for udviklingslandene medtages. De industrialiserede landes toldniveauer skal fortsat være lavere end udviklingslandenes. De industrialiserede lande vil skulle være rede til toldnedsættelser på et tidligere stadium. Udviklingslandenes og de mindst udviklede landes behov skal være et udtrykkeligt mål i forhandlingerne på alle områder.

For det tredje har nyere områder som f.eks. investeringer og i mindre grad konkurrence vakt bekymring i nogle udviklingslande med hensyn til de mulige virkninger af reglerne på deres kontrol med deres økonomier. Sådanne WTO-regler skal støtte udvikling. De skal danne stærke internationale rammer, der effektivt hjælper udøvelsen af national suverænitæt, holder konkurrencestridig praksis nede, øger det internationale samarbejde og på ingen måde mindsker medlemmernes evne til at føre en bredere økonomisk og monetær politik. Den foreslåede tilgang til specifikke sektorer og emner, der er omhandlet ovenfor, sigter mod at realisere disse mål.

For det fjerde bør EF og andre udviklede lande blandt WTO-medlemmerne imødekomme forslag fra udviklingslandene om større integration, også forslag til at gøre den særlige og differentierede behandling mere operationel.

Og endelig skal der søges institutionelle forbedringer. Nye regler vil kunne følges op af yderligere kapacitetsopbygning, der går ud over de sædvanlige former for faglig bistand. Samarbejde om løsning af problemer med menneskelige ressourcer og infrastruktur, navnlig i de mindst udviklede lande, skal udgøre en integrerende del af den nye runde, og ikke blot være et underordnet aspekt. Nye aftaler vil skulle været sådan udformet, at alle WTO-medlemmerne let kan anvende dem, også udviklingslandene, og de skal desuden omfatte kapacitetsopbygning. Målrettet faglig bistand vil også blive af særlig betydning for at styrke udviklingslandenes forskriftskapacitet i forbindelse med nye discipliner på nye områder. Der bør tilkendes stærk opbakning af kapacitetsopbygning på mødet i Seattle for at bygge videre på resultaterne af mødet på højt niveau i 1998 om integrerede rammer for de mindst udviklede lande, for at øge samarbejdet og undgå overlapninger. Dette indebærer, at der etableres et langsigtet samarbejde med andre internationale organisationer og i nogle tilfælde med den private sektor.

Bedre sammenhæng mellem handel, penge og finans bør også tilstræbes bl.a. for at sikre sammenhæng med målet med bæredygtig udvikling. Et bedre samarbejde mellem internationale organisationer, herunder Bretton Woods institutionerne og FN-organisationerne, vil afføde en bedre sammenhæng. Samarbejdet skal også bidrage til en effektiv implementering af den nye tilgang for kapacitetsopbygning på handelsrelaterede områder, som EF foreslår. Fællesskabet bør inden Seattle-konferencen arbejde for enighed om samarbejde mellem alle berørte institutioner om at sikre sammenfald i deres aktion med henblik på at hjælpe udviklingslandene med at drage den fulde fordel af en yderligere handelsliberalisering og øge deres egen evne til at anvende WTO-reglerne, således at der kan nås til en aftale på ministermødet i Seattle. De praktiske aspekter skal derefter drøftes og overvejes mere indgående efter Seattle-mødet med inddragelse af alle relevante institutioner (WTO, Verdensbanken, IMF, UNCTAD, UNDP og eventuelt andre).

Inden for selve WTO kunne der tages skridt til at forenkle notifikationskravene og strømline den institutionelle struktur for at lette deltagelse af udviklingslande med begrænsede ressourcer. EU har også stillet forslag til, hvordan udviklingslandene kan hjælpe med bedre at anvende WTO's tvistbilægningssystem.

Ovennævnte foranstaltninger udgør taget under ét en betydelig udviklingsdagsorden for den nye runde, som EU skal søge at udbygge yderligere sammen med sine partnere.

Fællesskabet lægger på den anden side stor vægt på, at lande, der i øjeblikket befinder sig uden for systemet, tiltræder dette på handelsmæssigt meningsfyldte betingelser. Først når partnere som Kina og Rusland er blevet medlemmer af WTO, kan man tale om et virkeligt multilateralt handelssystem. Af denne grund har EU for nylig lanceret et initiativ vedrørende tiltrædelse med sigte på at opnå så mange tiltrædelser som muligt inden iværksættelsen af en nye runde. Som led i dette initiativ har Fællesskabet opfordret til fleksibilitet for de mindst udviklede lande.

n) Handel og grundlæggende arbejdsnormer

Den Europæiske Union og dens medlemsstater støtter stærkt fremme af demokratiet, respekten for menneskerettighederne og retsstatsprincippet. Det afspejler sig i den måde, hvorpå de slutter op omkring de grundlæggende arbejdsnormer. Desuden gælder EU's engagement på dette område ikke blot dens interne politikker, men også dens eksterne politikker og udviklingspolitikken. Den har konsekvent støttet ILO i dennes bestræbelser på at fremme de grundlæggende arbejdsnormer. Den har tillige indført incitamenter som led i den generelle præferenceordning for at anspore til implementering af de relevante ILO-konventioner.

Kommissionen har også arbejdet konsekvent for at fremme de grundlæggende arbejdsnormer i sine forbindelser med WTO. Som eksempel kan nævnes Kommissionens opbakning på Singapore-konferencen i 1996 af tanken om oprettelse af en arbejdsgruppe i WTO til at behandle spørgsmål vedrørende de grundlæggende arbejdsnormer og

international handel. Det gav anledning til en vis kontrovers. Mange udviklingslande betragtede en sådan støtte som en uønsket indblanding i deres interne anliggender og en form for forklædt protektionisme. Men Kommissionen har samtidig insisteret på, at spørgsmålet ikke må bruges som påskud for handelsprotektionisme. I stedet bør der fokuseres på at fremme overtagelsen af internationalt anerkendte arbejdsnormer - som de bedst kommer til udtryk i de relevante ILO-konventioner - gennem positive incitament og dialog. Restriktiv handelspraksis vil give det modsatte resultat og bør ikke anbefales. Det er ikke hensigten, at handelssanktioner skal anvendes til at fremme arbejdsnormerne. Det erkendes også i Kommissionen, at de værste tilfælde af tilsidesættelse af de grundlæggende arbejdsnormer ofte forekommer i erhvervssektorer, som ikke er inddraget i den internationale handel.

Tanken om arbejdsgruppen i WTO blev ikke til noget. På WTO-ministtermødet i Singapore i december 1996 gik man bort fra at oprette en sådan gruppe og pegede snarere på ILO som den kompetente organisation til at tage sig af disse normer. Anvendelse af arbejdsnormer til protektionistiske formål blev også afvist, og konferencen noterede, at WTO- og ILO-sekretariatene skulle fortsætte deres bestående samarbejde.

I de sidste to år har ILO taget væsentlige skridt til at give nye impulser til debatten om de grundlæggende arbejdsnormer. I juni 1998 vedtog Den Internationale Arbejdskonference en erklæring om de grundlæggende principper og retten til arbejde. Organisationens 174 medlemmer forpligter sig hermed til at respektere principperne for syv grundlæggende arbejdsnormer og fremme deres universelle anvendelse. Medvirkende til dette gennembrud var erkendelsen af, at arbejdsnormer ikke måtte anvendes til handelsprotektionistiske formål eller til at anfægte eller stille spørgsmål ved noget lands komparative fordele. En anden succes fra Den Internationale Arbejdskonference i juni 1999 var vedtagelsen af en konvention og henstilling om forbud mod de værste former for børnearbejde samt en resolution uden fortilfælde mod Myanmar på grund af landets konsekvente krænkelse af konventionen vedrørende tvangsarbejde.

Kommissionen ser med tilfredshed på de store fremskridt i ILO og erkender til fulde, at denne organisation er bedst placeret til at skabe virkeligt fremskridt på området. Den appellerer desuden til medlemsstaterne om at støtte alle nødvendige foranstaltninger til at fremme gennemførelsen af grundlæggende ILO-konventioner og -erklæringer. Kommissionen erkender dog med beklagelse, at EU's bestræbelser på at sikre enighed om oprettelse af en arbejdsgruppe i WTO ikke har båret frugt. Modstanden er stadig stor. Udviklingslandene er trods alt stadig meget mistroiske over for dette følsomme emne.

Under disse omstændigheder erkender Kommissionen, at der ikke er nogen realistisk udsigt til konsensus om oprettelse af en arbejdsgruppe i WTO. Kommissionen mener derfor, at dette spørgsmål ikke må stå hindrende i vejen for fremskridt. Kommissionen foreslår på baggrund af konklusionerne af Det Europæiske Råds møde i Köln den 3.-4. juni og af Rådets samling (almindelige anliggender) den 21. juni 1999 at forfølge emnet med en fempunktsstrategi, der skal forfølges side om side med den nye runde:

For det første vil samarbejdet mellem WTO og ILO og deres sekretariater under hensyntagen til hver institutions egne regler og beføjelser skulle udvides på linje med erklæringen fra Singapore-ministtermødet gennem mere regelmæssige kontakter og rapporter til WTO-medlemmerne om resultaterne af samarbejdet.

For det andet bør Fællesskabet støtte en eventuel anmodning fra ILO om observatørstatus i WTO. Det vil bl.a. være et praktisk bidrag til at skabe åbenhed og gensidig forståelse mellem de to organisationer.

For det tredje bør Fællesskabet indledningsvis foreslå, at der afholdes et fælles møde mellem WTO og ILO på højt plan om handels-, globaliserings- og arbejdsspørgsmål. I betragtning af ILO's struktur betyder det, at også arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer bliver direkte inddraget.

For det fjerde opererer Fællesskabet allerede med en incitamentsordning, hvorefter tredjelande, som er berettigede til GSP-fordele, kan opnå ekstra fordele, hvis de beviser, at de opfylder ILO-konventionerne om arbejdsvilkår. Der bør træffes positive foranstaltninger af denne type til at forbedre arbejdstagernes rettigheder, navnlig gennem bedre markedsadgang for udviklingslandenes eksport snarere end restriktive handelsforanstaltninger. Mere specifikt bør Fællesskabet agitere for, at WTO-medlemmerne i højere grad anvender positive incitamenter, og at disse incitamenter gøres økonomisk mere attraktive med udgangspunkt i erfaringerne med Fællesskabets egen GSP-relaterede incitamentsordning. Det skal nævnes, at en politik, der baseres på incitamenter, kun kan give resultater, hvis udviklingslandene ønsker at gøre brug af dem.

For det femte bør Fællesskabet fra nu af og indtil det tredje ministtermøde engagere sig i en løbende politisk dialog med sine handelspartnere og sit eget civilsamfund om disse mener for at fastlægge de nærmere enkeltheder ved en tilgang, som vil være til størst fordel for dem, der virkelig berøres af dem, dvs. de millioner af arbejdstagere, hvis grundlæggende rettigheder fortsat ignoreres.

IV. Andre anliggender

Det skal bemærkes, at nogle emner, som i øjeblikket er til drøftelse eller forhandling, eventuelt er modne til beslutning eller vedtagelse på ministtermødet i Seattle. Den overordnede prioritet på ministtermødet skal være, at der lanceres en alsidig runde, og Fællesskabet må ikke fravige denne holdning. Skulle enighed om nogle af disse emner forbedre udsigterne for iværksættelsen af runden, bør Fællesskabet se positivt på dem. Vi lægger stor vægt på enighed om hurtig toldfri behandling af produkter fra de mindst udviklede lande og forbedrede procedurer, der kan skabe større åbenhed og viden i offentligheden om WTO. En række forbedringer af tvistbilæggelsesordningen, som vi og mange andre WTO-medlemmer også tillægger stor betydning, bør ligge klar til vedtagelse på mødet i Seattle. Fællesskabet har også foreslået, at ministrene på Seattle-mødet vedtager en beslutning om at forbedre sammenhængen mellem WTO og andre

større organisationer - primært Verdensbanken og IMF og tillige UNCTAD, UNEP, UNDP og eventuelt andre særorganisationer som f.eks. WCO, både som et middel til at forbedre beslutningsprocessen i forbindelse med økonomisk politik og handelspolitik og som et middel til at styrke kapacitetsopbygningen i udviklingslandene. Disse emner taget under ét udgør en afbalanceret pakke, som vil hjælpe til at integrere de mindst udviklede lande, styrke WTO som institution, skabe et internationalt grundlag for større tilgodeseeelse af udviklingsproblemer og bevise WTO's åbenhed over for civilsamfundet.

Endelig vil der eventuelt inden mødet i Seattle kunne træffes en beslutning om elektronisk handel, men som for de andre emners vedkommende skal det ske på basis af afbalancerede resultater af det arbejdsprogram, der blev vedtaget på ministermødet i Genève i 1998. Som nævnt ovenfor vil enhver aftale om gennemsigtighed i offentlige indkøb skulle være substantiel, men må ikke påvirke de vigtige mål for offentlige indkøb, der skal drøftes under millenniumrunden. Hvad angår sidstnævnte to emner, må Fællesskabet sikre, at ethvert initiativ i den henseende underbygger og ikke forklejner målet med iværksættelse af den nye runde. I almindelighed bør Fællesskabet ikke støtte noget forslag på Seattle-mødet, som kun er til fordel for et enkelt land eller en gruppe af lande, eller som ikke tilgodeser alle WTO-medlemmernes afbalancerede interesser. Skulle der fremkomme andre forslag til vedtagelse i Seattle, bør vi kun se positivt på dem, hvis de er afbalancerede og i alle medlemmers interesse, og hvis de støtter målet med iværksættelsen af en forhandlingsrunde.

V. Samvirke med vore partnere

Fællesskabet er nået langt med sit forsvar af tanken med en alsidig runde, og mange WTO-medlemmer tilslutter sig den. I skrivende stund gælder det OECD-medlemmerne og mange lande i Latinamerika, Asien og andetsteds. Mange af disse lande har forskellige prioriteter for en runde, men til trods herfor eller måske af den grund er de fleste enige om, at en alsidig runde, hvor alle kan se deres fordel, giver de bedste forhåbninger om, at deres særlige prioriteter tilgodeses. Opbakning fra nogle landbrugsprodukt eksporterende landes side til emner som investeringer og konkurrence afhænger af, i hvilket omfang de håber at opnå gode resultater af landbrugsforhandlingerne.

En mindre gruppe udviklingslande forholder sig enten tøvende over for forhandlinger ud over den indbyggede dagsorden, eller er tilbageholdende med hensyn til timing. Deres prioritet er implementering af WTO-aftalerne, bedre adgang for deres varer og tjenesteydelser og indførelse i WTO af mere operationelle bestemmelser, der afspejler udviklingsbehov. Nogle større udviklingslande synes at være vundet for tanken om en alsidig runde, forudsat at deres vigtigste markedsadgangsproblemer og andre problemer tackles direkte, og at runden igen indeholder en vægtig udviklingskomponent. De mindst udviklede lande og mange afrikanske lande søger også forbedret markedsadgang, bedre integration i WTO-systemet og støtte til implementeringen af aftalerne. Hvor vidt de er rede til at indgå i en ny forhandlingsrunde, afhænger i høj grad af udsigterne til, at deres krav indfries.

Fællesskabet erkender, at der kun kan opnås konsensus, hvis den nye runde åbner muligheder af interesse for alle vore partnere. For det første må vores ambition på hvert forhandlingsområde være rimelig og rettes mod at mobilisere større støtte snarere end at mindske denne, omend vil må afvise en sektorspecifik tilgang og støtte en bred dagsorden. Det gælder særlig de "nyere" områder som investeringer og konkurrence, hvor WTO under en treårsrunde i det mindste vil skulle lægge grundlaget for basisprincipper, som der kan bygges videre på med tiden.

For det andet bør Fællesskabet som del af en alsidig pakke være imødekommende over for emner af interesse for andre, herunder yderligere markedsadgang på følsomme områder eller nye regler på felter, hvor vi ikke søger ændringer, eller hvor der kan forventes vanskeligheder. Sådanne forslag vil skulle behandles på en konstruktiv måde, hvis vores argument for afbalancerede forhandlinger skal kunne tages højtideligt. Det var klart med dette in mente, at G8-topmødedeltagerne i juni på deres side opfordrede til en ny runde af bredt anlagte og ambitiøse forhandlinger, og til, at alle medlemmer skulle medvirke til processen.

Sidst men ikke mindst skal det nævnes, at en ny runde på et tidspunkt, hvor EU forbereder sig på en udvidelse, indebærer, at Fællesskabet må forberede og føre sine forhandlinger i nært samarbejde med disse fremtidige medlemsstater. Det gælder også Tyrkiet i betragtning af toldunionen mellem EU og Tyrkiet. Gennem et nært samarbejde og koordination kan disse landes synspunkter og interesser tilgodeses på passende måde, således at der kan fastlægges en fælles tilgang og holdning under den nye runde. Fællesskabet har specielt som led i forhandlingerne om nye aftaler med Mercosur og Chile vedtaget at indlede konsultationer med disse lande i andet halvår 1999 om forberedelserne til WTO-forhandlingerne.

VI. Samvirke med Europa-Parlamentet

Kommissionen vil fortsætte med at holde Europa-Parlamentet fuldt underrettet om de vigtigste udviklinger på handelsområdet. Den lægger den største vægt på at holde denne dialog i gang og forbedre den. Den er blandt andre ting begyndt at aflægge rapport årligt til Europa-Parlamentet om EU-aktiviteter inden for WTO, den er med regelmæssige mellemrum til stede i Parlamentets udvalg om eksterne forbindelser og ser med tilfredshed på parlamentsmedlemmers deltagelse i WTO-ministermøder og symposier på højt niveau samt på konsultationer med ngo'er. Parlamentet vil skulle være i stand til på passende måde at undersøge aftaleudkast som led i parlamentsprocedurerne, som det f.eks. var tilfældet med resultaterne af Uruguay-runden og gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Denne approach med information, konsultation og deltagelse er en bred fortolkning af Kommissionens forpligtelser i henhold til de såkaldte Luns-Westerdorp procedurer og adfærdskodeksen af 1995 om, at Parlamentets skal holdes fuldt orienteret om forhandlingernes forløb.

VII. Samvirke med civilsamfundet

For at runden kan blive en succes må vi sikre os, at vi har den brede offentlighed med os. Medlemsstaterne bringer under udformningen af Fællesskabets handelspolitik deres folkevalgte forsamlings ønsker til udtryk og afvejer de forskellige samfundsgruppers interesser indbyrdes. Fællesskabet søger at afspejle civilsamfundets synspunkter både i sine holdninger i WTO og i sin handels- og udviklingspolitik i almindelighed. De enkelte WTO-medlemmer kan dog gøre mere både internt og i WTO for over for samfundet at forklare fordelene ved det multilaterale system, for at udvide dialogen med civilsamfundsorganisationer og samtidig for at neddæmpe uro. Fællesskabet har internt offentliggjort sine konsultationsdokumenter om mulige emner for den nye runde og har indledt en løbende dialog med europæiske ngo'er. Desuden forudses der en mere regelmæssig dialog med disse partnere. Dette er et skridt bort fra praksis i forbindelse med tidligere runder og dermed en udvikling af betydning.

Det europæiske erhvervsliv støtter stærkt tanken om en alsidig WTO-handelsrunde som et middel til at forbedre væksten, beskæftigelsen og levestandarderne, og der er betydelig international opbakning af en afbalanceret og bredt anlagt tilgang af den slags, der foreslås. Nogle andre ikke-statslige organisationer er dog stadig urolige over visse aspekter af den nye runde. Den dialog med disse ikke-statslige organisationer, der er i gang, skal fortsættes på et pragmatisk grundlag, således at Kommissionen kan få bedre forståelse for deres ønsker og i fornødent omfang tage dem med i betragtningerne, når den udformer sine policy-forslag. Fællesskabet har i sine oplæg til den nye runde søgt at lade sin handels- og udviklingspolitik slå igennem og har i WTO-fora som det nylige symposium på højt niveau om handel og udvikling redegjort for civilsamfundet prioriteter. Repræsentanter for civilsamfundet vil også blive hørt om den konsekvensanalyse vedrørende bæredygtig udvikling, som i øjeblikket foretages på Kommissionens vegne.

I WTO har Fællesskabet været den førende fortaler for kravet om at skabe større åbenhed, idet det har stillet forslag om hurtig frigivelse af dokumenter og mødereferater og talt til fordel for mere regelmæssige og strukturerede kontakter og meningsudvekslinger med ngo'erne. Drøftelser som på symposiet på højt niveau skal fortsættes under den nye runde. Under selve runden vil Fællesskabet på alle forhandlingsområder søge at finde en for alle parter acceptabel balance mellem handelsliberaliseringsinteresser og undgåelse af unilateralisme eller protektionisme med legitime mål som sundhed, miljø og forbrugerbeskyttelse på en ikke-diskriminerende måde.

VIII. Forberedelse til Seattle-konferencen og beslutninger, der skal træffes

I WTO-ministererklæringen af maj 1998 opfordres WTO-medlemmerne til at forberede henstillinger til ministermødet i Seattle om omfanget af, retningslinjerne og tidsrammen for de fremtidige forhandlinger. På denne baggrund forventes det, at delegationerne i

Genève fra og med september vil begynde at forhandle om teksten til et udkast til ministererklæring om lancering af en ny runde, som ministrene skal godkende på den tredje ministerkonference (30. november - 3. december). Erklæringen skal foruden den egentlige lancering af forhandlingerne også omfatte emne, der er modne til beslutning i Seattle så som, håber vi, toldfri behandling af de mindst udviklede lande (se afsnit VI ovenfor).

Fællesskabet vil naturligvis deltage i udarbejdelsen af udkastet til erklæring og i Seattle være rede til at træffe de nødvendige beslutninger til iværksættelse af millenniumrunden. Fællesskabet burde på grundlag af tidligere drøftelser i Rådet og Rådets konklusioner om denne meddelelse være i stand til at deltage i udarbejdelsen af udkastet til en substantiel erklæring med henblik på mødet i Seattle, i hvilken den vil søge at få gengivet sine forhandlingsmål. Vi skal med henblik på mødet i Seattle tilstræbe en tekst, der afspejler vore mål med hensyn til forhandlingernes generelle omfang og retningslinjer, og som med hensyn til de enkelt forhandlingsemner behandler alle anliggender lige og giver rimeligt præcise retningslinjer til forhandlerne med hensyn til forhandlingsmål. Forhandlingerne vil således kunne påbegyndes straks med passende sikkerhed for, at alle deltagere er på det rene med forhandlingsforudsætningerne. Tilgangen i forbindelse med Punta del Este-erklæringen, som lå til grund for Uruguay-runden, vil kunne tjene som en rimelig model for den generelle tilgang, vi bør stræbe mod, idet det dog erkendes, at vi i almindelighed måtte ønske en større præcision, end det var tilfældet med Punta del Este-erklæringen.

Med hensyn til selve Seattle-mødet vil Rådet blive opfordret til at behandle og godkende udkastet til ministrenes sluterklæring på basis af en rådsafgørelse. Teksten til et udkast til afgørelse herom er vedlagt. Sagt med få ord kunne den rådsafgørelse, som skal vedtages i Seattle, kunne tage følgende form:

a) Rådet opfordres til at behandle og godkende udkastet til WTO-ministererklæring på EF's og medlemsstaternes vegne

b) Rådet vil blive opfordret til at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger på basis af nævnte erklæring og at føre forhandlingerne på basis af forhandlingsdirektiver, som Rådet udsteder efterfølgende, idet det anerkendes, at bemyndigelsen ikke berører kompetencefordelingen mellem Fællesskabet og dets medlemsstater.

Konklusioner og udtalelse

I dette dokument er der givet en vurdering af Fællesskabets prioriteter for den nye handelsrunde med udgangspunkt i de indgående drøftelser i det forløbne år i Artikel 113-Udvalget. En alsidig runde, der bygger på helhedsprincippet og skal gennemføres på tre år, byder på de bedste muligheder for at sikre en balance i fordelene for alle WTO-medlemmerne og dermed at bidrage til den økonomiske vækst. En yderligere

liberalisering og en yderligere styrkelse af de multilaterale regler skal hjælpe alle WTO-medlemmerne til at orientere fordelene ved globaliseringen i en positiv retning og minimisere eventuelle negative virkninger og således bidrage til det overordnede mål, som er bæredygtig udvikling.

I de forskellige sektorer og emner for den nye runde skal Fællesskabets og dets partners interesser tilgodeses på en afbalanceret måde. Markedsadgang og regelfastlæggelse på disse områder kan bidrage til den økonomiske vækst og bæredygtig udvikling. Som det bedste middel til at forlige de forskellige handelspartners forskellige - og somme tider afvigende - interesser skal det sikres, at der i forhandlingerne og deres resultater tages hensyn udviklingslandenes markedsadgang og andre interesser, og at WTO-institutionernes funktionsmåde forbedres på en sådan måde, at udviklingsmålene støttes.

Da der også er behov for at øge åbenheden omkring WTO, foreslås det, at Fællesskabet og dets medlemsstater på internt plan fortsætter og uddyber deres dialog med forskellige medlemmer af civilsamfundet, både for at forbedre forståelsen for fordelene ved det multilaterale system og for at sikre, at civilsamfundets interesser og ønsker fortsat kommer til udtryk gennem resultaterne på multilateralt plan.

Rådet opfordres til at tage indholdet af denne meddelelse til efterretning og tilslutte sig de generelle retningslinjer. Det vil sætte Kommissionen i stand til i samråd med Artikel 133-Udvalget at sikre, at Fællesskabets interesser og mål tilgodeses under arbejdet i WTO i forberedelserne til den tredje ministerkonference.

BILAG

Forslag til afgørelse, som Rådet skal træffe på WTO's tredje ministerkonference i Seattle den 30. november - 3. december 1999

Kommissionen henstiller til Rådet om at godkende Seattle-ministererklæringen og bemyndige Kommissionen til at indlede de forhandlinger, der er omhandlet i erklæringen på basis af forhandlingsdirektiver, som Rådet eventuelt udsteder senere.

Denne bemyndigelse berører ikke kompetencefordelingen mellem Fællesskabet og dets medlemsstater.

ISSN 0254-1459

KOM(1999) 331 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

02 11 06 10

Katalognummer : CB-CO-99-364-DA-C

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer
L-2985 Luxembourg